

'Ik wil productie en vruchtbaarheid verbeteren'

Martens vof liet een bedrijfsanalyse opstellen om productie en vruchtbaarheid te verbeteren. De vennoten kijken welke verbeterpunten ze als eerste aanpakken.

Door Janet Beekman

Op de gevel van de historische boerderij van familie Martens prijkt de naam Groenzicht. Het doet zijn naam eer aan, want er is een weids uitzicht over grasland tot zover het oogt reikt. "In 1994 zijn wij in dit afgegraven veengebied neergestreken met toen nog 4 ton melk, nu produceren we 1,7 miljoen liter", vertelt melkveehouder Geert Martens. In 2015 is de ligboxenstal uitgebreid van 120 naar 180 ligplaatsen. "Sindsdien daalde de productie naar gemiddeld 28,5 liter per koe per dag, terwijl het daarvoor 31,5 liter was. De gehalten bleven wel goed, maar koeien vlot drachtig krijgen werd ook steeds meer een probleem." De afgelopen jaren is al naar veel aspecten gekeken als mogelijke oorzaak. "We kregen een eigen bron en hebben het water laten onderzoeken door GD, maar daar was niets mis mee. Ook heeft DeLa-

FOTOS: HANS BANUIS

Enkele koeien hebben Mortellaro. Geert gaat daarom selectief bekappen, zodat de koeien beter lopen en meer vreten.

val de 26-stands carrousel binnenmelker onderzocht en opnieuw geard. Er zijn zelfs andere melkklauwen geplaatst, maar dat bracht geen verandering. Uit kuilanalyses en bloedonderzoek bij koeien bleek de mineralenvoorziening ook op orde."

Uitgebreide bedrijfsanalyse

Dit jaar liet Martens een bedrijfsanalyse uit-

voeren door onafhankelijk adviseur Gerrit Hegen, eigenaar van deboerenveearts.nl. In een uitgebreid verslag staan zijn bevindingen en adviezen over bodem en bemesting, ruwvoerwinning en het management van jongvee, droge koeien en melkkoeien. "Het is een uitgebreide en diepgaande analyse. Daarom overleg ik graag met mijn dierenarts en voeradviseur met welke adviezen we als eerste aan de slag gaan", vertelt Martens. Met een productie van 9.200 liter per koe is volgens Hegen een opname van gemiddeld 13,5 kilo droge stof uit ruwvoer per dag te weinig. "Dan loop je risico op pens- en dikke darmverzuring door een te snelle passage van voedselbrij met matige verttering en onvoldoende opname van mineralen en vitamines. Ik zie bij de koeien van Martens een wisselende pensvulling en veel variatie in de mest. Met een betere voorbereiding van droge koeien op de lactatie en het beperken van selectie aan het voerhek, kan de ruwvoeropname naar 15 kilo droge

Martens vof wil bedrijf optimaliseren met verbeterpunten in bedrijfsanalyse

De vennoten Geert (65), Alie (60) en dochter Maryse Martens (22) hebben in Hooghalen (Dr.) een melkveebedrijf.

Bedrijfsgegevens

180
melk- en kalfkoeien

65
stuks jongvee

9.200
kilo melk

3,65%
eiwit

Maryse Martens voert de koeien. Het is erg belangrijk om selectie aan het voerhek door koeien zoveel mogelijk te voorkomen.

stof. En dat verbetert gezondheid, voerefficiëntie en voersaldo”, verwacht Hegen. Om voeropname te verhogen en voerselectie te beperken, voegt Martens ook water toe aan zijn gemengde rantsoen. “Met mijn voeradviseur ga ik het mengprocedé nog eens een keer kritisch nalopen, zodat de koeien nog minder kunnen selecteren aan het voerhek. Een van mijn kuilen bevat weinig suiker. Ik zou bij het voeren van deze kuil smulsiroop kunnen toevoegen aan het rantsoen, want dat verbetert de smakelijkheid en voeropname.” Tegen Mortellaro past Martens

wekelijks een voetbad toe, maar dat is niet voldoende. “Ik ga ook aan de slag met selectief bekappen vanwege Mortellaro. Koeien die beter lopen, vreten ook meer.”

Optimaliseren droogstand en transitie

De droge koeien laten een iets wisselende conditie en pensvulling zien. Ze krijgen een gemengd rantsoen van najaarskuil 2021, mais, gerstestro, sojaschroot, magnesiumoxide en mineralen met anionische zouten.

De koeien kalven goed af, hebben weinig klinische melkziekte met tot 8 liter biest en

vitale kalveren. Toch kan Martens de droogstand en transitie nog verder optimaliseren. In de bedrijfsanalyse staan hiertoe verschillende adviezen, zoals het verstrekken van maatwerkmineralen aan droge koeien en melkkoeien, kritisch kijken naar de Ca-, P- en vitamine D-voorziening en het OEB-gehalte, en het voeren van krachtvoerbrok aan de close-upgroep.

“Het is belangrijk om hiermee de energie-inhoud van het rantsoen te verhogen. Dan bereid je de pens van droge koeien voor op het verwerken van zetmeel ▶

4,65%

vet

85

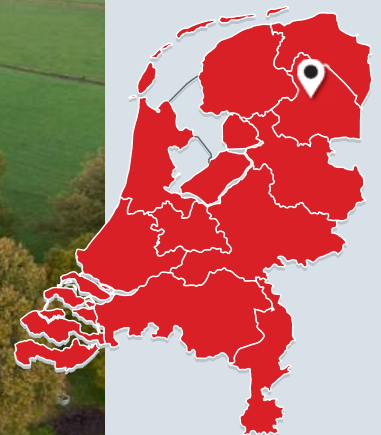
hectare grond in gebruik

68

hectare gras

17

hectare mais

Martens kan het transitie-
management nog verder verbe-
teren. Onder andere door speciaal
krachtvoer te verstrekken aan
close-upkoeien.

'Misschien ben ik te
ambitieuus, maar ik wil
graag weer terug naar
10.000 liter per koe
per jaar'

en zuren in goed geconserveerde kuilen bij de opstart", zegt Hegen. Martens overlegt met zijn voeradviseur over het voeren van maatwerkmineralen, een zetmeelbron die rustig verteert en een goede voorziening met penseiwit (OEB) en pensenergie.

De wisselende conditie van de koeien en een te lage opname van mineralen en vitaminen, zoals calcium en magnesium, zouden de tegenvallende vruchtbaarheid kunnen verklaren. "We kijken hoe we te vette koeien aan het begin van de droog-

stand kunnen voorkomen en conditieverlies aan het einde van de droogstand", zegt Martens.

Volgens Hegen zijn schrale koeien regelmatig een oorzaak van een slechte kwaliteit eicellen bij de eerste inseminatie na afkalven met opbreken tot gevolg.

De grond van Martens is deels zand en deels veen. Op sommige percelen is de bodem-pH te laag en er is ook verschil in Mg-bezetting aan het CEC-complex. "Ik ga de bodem-pH optimaliseren door

onderhoudsbekalking en let daarbij op de keuze van de meststof, met of zonder Mg", zegt Martens, die daarmee zorgt dat gras meer mineralen uit de bodem kan opnemen.

Een zwavelbemesting voor de eerste snede is ook een aanrader. Net als het smakelijk houden van weidegras met roestpreventie in de nazomer en herfst door een kleine driewekelijkse kunstmestgift op weidepercelen tot 1 september. ■

Een smakelijk basisrantsoen verhoogt de ruwvoeropname. Voorkomen van roest en toevoegen van smulsiroep helpen daarin.

Bekalking met het juiste product optimaliseert de bodem-pH en dat zorgt dat gras meer mineralen uit de bodem opneemt.